

NÁVRH
STÁTNÍHO ZÁVĚREČNÉHO ÚČTU
ČESKÉ REPUBLIKY
ZA ROK 2003

A.

Vládní návrh usnesení
Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky

Parlament České republiky

Poslanecká sněmovna

2004

4. volební období

Vládní návrh

U S N E S E N Í

Poslanecké sněmovny

ze schůze 2004

k návrhu státního závěrečného účtu České republiky za rok 2003

Poslanecká sněmovna

I. s c h v a l u j e

státní závěrečný účet České republiky za rok 2003, který vykazuje příjmy 699 665 037 tis. Kč, výdaje 808 718 373 tis. Kč a celkový schodek 109 053 336 tis. Kč

(dle údajů o zůstatcích na účtech státního rozpočtu vedených Českou národní bankou) s tím, uvedené údaje zahrnují dopad některých rozhodnutí přijatých Poslaneckou sněmovnou, která znamenala zvýšení příjmů a výdajů schválených zákonem č. 579/2002 Sb., o státním rozpočtu na rok 2003;

II. b e r e n a v ě d o m í

1. výsledky rozpočtového hospodaření územních samosprávných celků v České republice za rok 2003, které vykázalo příjmy 301 893 970 tis. Kč, výdaje 304 842 049 tis. Kč a schodek 2 948 079 tis. Kč,

2. stav státních finančních aktiv České republiky k 31. prosinci 2003 ve výši 137 361 339 tis. Kč a stav státních finančních pasív České republiky ve výši 493 184 697 tis. Kč,

3. závěrečné účty státních fondů České republiky za rok 2003 podle údajů uvedených v sešitu F návrhu státního závěrečného účtu,

4. informaci o stavu a vývoji státních záruk uvedenou v sešitu D návrhu státního závěrečného účtu,

5. informaci o stavech fondů organizačních složek státu uvedenou v sešitu F návrhu státního závěrečného účtu;

III. s o u h l a s í

s vypořádáním schodku státního rozpočtu České republiky za rok 2003 financujícími položkami takto:

- vydanými státními dluhopisy .	ve výši 99 505 738 tis.Kč
- změnou stavů na účtech státních finančních aktiv	ve výši 458 104 tis.Kč
- přijatými dlouhodobými úvěry	ve výši 9 089 494 tis.Kč.

Zdůvodnění vládního návrhu usnesení Poslanecké sněmovny

K úhradě schodku státního rozpočtu České republiky za rok 2003 (bod III)

Výše výdajů a výše schodku státního rozpočtu, uvedené v návrhu SZÚ, zahrnují dopad některých rozhodnutí Poslanecké sněmovny, jejichž přijetí znamenalo zvýšení příjmů a výdajů schválených zákonem č. 579/2002 Sb., o státním rozpočtu na rok 2003.

Dopad na státní rozpočet znamenalo především přijetí zákona č.252/2003 Sb. z července 2003, jímž byl změněn původní zákon o státním rozpočtu. Největší vliv představovala úhrada závazku z arbitrážního sporu mezi CME Czech Republic B.V. a Českou republikou, dále pak vypořádání smluvních vztahů se společností Housing & Construction (CZ) ve věci projektu dálnice D 47 a zahrnutí prostředků na další platy soudců podle rozhodnutí Ústavního soudu. Po zahrnutí některých dalších vlivů vč. zvýšení příjmů z titulu prémie z emise dluhopisů činil celkový dopad tohoto zákona na schodek státního rozpočtu 10,6 mld Kč.

Dále výdajovou stranu státního rozpočtu ovlivnily zákony související se státními dluhopisovými programy. Jednalo se především o zákon č. 177/2003 Sb., jímž byl změněn původní zákon o státním dluhopisovém programu k získání prostředků na poskytnutí návratné finanční výpomoci ke krytí výplaty náhrad ze Zajišťovacího fondu družstevních záložen a o zákon č. 178/2003 Sb., týkající se dluhopisového programu na úhradu výdajů spojených s vysláním 6. polní nemocnice do Afghánistánu a nově i s vysláním praporu radiační, chemické a biologické ochrany Armády ČR do operace Trvalá svoboda na území Iráku; celkem byly z tohoto titulu zvýšeny výdaje státního rozpočtu o 2,3 mld Kč.

Významný vliv představovalo rozhodnutí o přijetí dalších úvěrů od Evropské investiční banky (EIB). Kromě projektů přecházejících z minulého roku bylo zákonem č. 574/2002 Sb. rozhodnuto, že Česká republika je oprávněna přijmout rámcový úvěr od EIB na financování odstraňování povodňových škod z roku 2002 v celkové výši 400 mil. EUR (více než 12 mld Kč). Z tohoto objemu bylo (po zohlednění nižšího použití ostatních rozpočtovaných úvěrů podle zákonů z předchozích let) do výdajů rozpočtu v roce 2003 dodatečně zahrnuto 5,4 mld Kč.

Nad rámec schváleného rozpočtu byly přijaty i některé další zákony, ovlivňující výši výdajů podle schváleného rozpočtu. Šlo zejména o schválení použití prostředků, převedených z Fondu národního majetku, k částečné kompenzaci dopadů nepříznivých povětrnostních podmínek v zemědělství, dále o úhradu výdajů souvisejících s víceúčelovými halami pro pořádání mistrovství světa v ledním hokeji a o použití prostředků určených ke zmírnění následků povodní, převedených z Pozemkového fondu.

Ve všech zmiňovaných zákonech je stanoveno, že použití finančních prostředků získaných emisí dluhopisů nebo úvěrem, či prostředků vyplývajících z ostatních zákonů, je výdajem státního rozpočtu, resp. že o takto získané prostředky lze překročit celkové výdaje státního rozpočtu schválené zákonem o státním rozpočtu v rozpočtovém roce, ve kterém byly použity.

Uvedenými rozhodnutími Poslanecké sněmovny tak byly zvýšeny zákonem schválené výdaje státního rozpočtu na rok 2003 v souhrnu o téměř 22,0 mld Kč, schodek se prohloubil o téměř 20,0 mld Kč. Dalšíh 0,7 mld Kč představuje výše výdajů, k jejichž překročení byl ministr financí zmocněn v § 2 odst. 2 zákona o státním rozpočtu a které představují prostředky nevyčerpané v roce 2002 na odstraňování povodňových škod, na restituce a na Kosovo. Uvedená rozhodnutí se odrazila i ve schváleném schodku státního rozpočtu na rok 2003, jehož možná výše tak vzrostla až na cca 132,0 mld Kč.

Zákon č. 579/2002 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2003, stanovil v § 1 odst.1 vypořádání schodku státního rozpočtu za rok 2003 těmito financujícími položkami:

- a) vydáním státních dluhopisů podle zvláštního právního předpisu do výše 106 480 033 000 Kč,
- b) změnou stavů na účtech státních finančních aktiv do výše 608 466 000 Kč,
- c) přijatými dlouhodobými úvěry do výše 4 211 501 000 Kč.

Na základě oprávnění k vydání státních dluhopisů podle tohoto ustanovení byl dne 2. dubna 2003 Poslaneckou sněmovnou přijat zákon č. 120/2003 Sb., o státním dluhopisovém programu na úhradu části rozpočtovaného schodku státního rozpočtu České republiky na rok 2003. Rozsah tohoto dluhopisového programu je 106 480 040 000 Kč.

Návrh na vypořádání schodku státního rozpočtu za rok 2003, uvedený v bodě III. návrhu usnesení, vychází z cit. ustanovení zákona č. 579/2002 Sb. a z výše komentovaných dalších rozhodnutí přijatých Poslaneckou sněmovnou v průběhu roku. Těmi byl spolu s rozhodnutím o zvýšení výdajů státního rozpočtu stanoven rovněž způsob jejich krytí, a to převážně formou schválených dluhopisových programů či přijetí dlouhodobých úvěrů od Evropské investiční banky.

Vývoj rozpočtového hospodaření a zejména změny, k nimž v rozpočtu došlo v průběhu roku, ovlivnily strukturu zdrojů krytí výsledného schodku státního rozpočtu. Proti předpokladům vyplývajícím ze zákona č. 579/2002 Sb. vzrostl především podíl *úvěrového financování ze zahraničí*, který je důsledkem rozhodnutí o přijetí dlouhodobého úvěru od EIB; z takto získaných prostředků se navrhuje použít ke krytí schodku státního rozpočtu částka *přes 9 089 mil. Kč*.

Naproti tomu nižší potřeba *prostředků získaných emisí státních dluhopisů* je odrazem jednak lepšího rozpočtového hospodaření a tudíž nižšího výsledného schodku státního rozpočtu než se předpokládalo, jednak zmíněného zvýšení podílu zahraničního úvěru. Využití dluhopisových zdrojů ke krytí schodku je navrhováno ve výši *99 506 mil. Kč*.

Z této částky 2 000 mil. Kč představují dluhopisy vydané na základě zákona č. 177/2003 Sb., jímž bylo rozhodnuto o vydání státních dluhopisů k získání finančních prostředků na poskytnutí návratné finanční výpomoci ke krytí náhrad ze Zajišťovacího fondu družstevních záložen. Rozhodující část ve výši téměř 97 506 mil. Kč pak představuje krytí dluhopisy vydanými na základě cit. zákona č. 120/2003 Sb. Rozsah tohoto dluhopisového programu postačuje i ke krytí dopadů vyplývajících ze zákona č. 252/2003 Sb., jímž byl změněn původní zákon o státním rozpočtu na rok 2003 a o 10 600 mil. Kč bylo zvýšeno vypořádání schodku státního rozpočtu vydáním státních dluhopisů.

Po vyloučení v průběhu roku dodatečně zahrnutých výdajů a jejich krytí činí potřeba využití prostředků získaných emisí státních dluhopisů pouze 86 296 mil. Kč, což je o 20 184 mil. Kč méně než stanovil zákon č. 579/2002 Sb.

Nižší navrhovaný objem prostředků získaných *změnou stavů na účtech státních finančních aktiv* vyplývá ze zlepšení salda příjmů a výdajů kapitoly Operace státních finančních aktiv krytého prostředky na depozitních účtech státních finančních aktiv při zvýšení výdajů transferovaných do jiných rozpočtových kapitol bez transferů krytých úvěrem od EIB.